

ผลการสอนซินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสร้างสรรค์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

The Effects of the Synectics Teaching Model Combined with the EKKE Model
to Promote Creative Writing of Sixth Primary Students

สุมิตตา สุพิทักษ์¹, อลิสร่า ชมชื่น² และ เชิดชัย อุดมพันธ์³

Sumitta Supithak¹, Alisara Chomchuen² and Cherdchai Udomphan³

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Prince of Songkla University, Pattani, Thailand

Corresponding Author E-mail: ²alisara.c@psu.ac.th

Retrieved: January 30, 2024; Revised: March 25, 2024; Accepted: March 26, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนซินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนซินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลองแบบกลุ่มเดียววัดสองครั้ง กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบ่อผุด จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนซินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE จำนวน 5 แผน 2) แบบทดสอบอัตนัยวัดทักษะการเขียนสร้างสรรค์ และ 3) แบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนซินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ยและการทดสอบค่าทีของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่ไม่เป็นอิสระจากกัน ผลการวิจัย พบว่า

1. ทักษะการเขียนสร้างสรรค์ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้พบว่านักเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการเขียนสร้างสรรค์ก่อนการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 12.13 และมีค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการเขียนสร้างสรรค์หลังการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 21.37 ซึ่งทักษะการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนซินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE พบว่า มีระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X}$ =3.59) และความพึงพอใจที่มีค่าสูงที่สุด ($\bar{X}$ =4.20) ได้แก่ นักเรียนมีความสุขกับการเรียน

คำสำคัญ: การสอนซินเนคติกส์; การจัดการเรียนรู้รูปแบบ EKKE; การเขียนสร้างสรรค์

Abstract

The purposes of this research were 1) to compare the creative writing skills of sixth-grade students before and after using the Synectics teaching model combined with the EKKE

model and 2) to study students' satisfaction with the teaching. The research was the quasi-experimental design, one group pretest-posttest design. The samples were 30 sixth-grade students from Banbophut School, Suratthani, in the Primary Education Service Area Office 1. The instruments were 1) 5 lesson plans with the Synectics teaching model combined with the EKKE model, 2) a creative writing skills test, and 3) a satisfaction questionnaire of the Synectics teaching model combined with the EKKE model. The statistics used include mean and dependent t-test. The research findings were as follows:

1) The mean of students' creative writing skills earlier teaching was 12.13, and the after teaching was 21.37. As a result, the creative writing skills were significantly higher than before teaching at the level of .01.

2) Overall, the result of students' satisfaction by using the teaching model was at a high level, with a mean of 3.59 and a standard deviation of .36. The highest level of satisfaction was that students were content with their studies; the mean was 4.20 and the standard deviation was .96.

Keywords: Synectics teaching model; EKKE model; Creative writing

บทนำ

การเขียนเป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งในการติดต่อสื่อสาร โดยเฉพาะในยุคของการติดต่อสื่อสารด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทุกคนสามารถเป็นทั้งผู้รับและผู้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปได้พร้อมกัน การสื่อสารด้วยการเขียนเป็นทักษะที่ยากและสลับซับซ้อน ทั้งในเรื่องของการเลือกใช้ระดับถ้อยคำและยังสัมพันธ์กับทักษะการคิดขั้นสูงเพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้เขียนให้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์และมีสัมฤทธิ์ผล (อัจฉรา ชิวพันธ์, 2552) โดยการเขียนสร้างสรรค์ถือเป็นทักษะการเขียนระดับสูงสุดของการเรียนรู้ (Joyce and Weil, 1996) การที่ผู้เขียนจะสามารถมีทักษะการเขียนได้อย่างสร้างสรรค์นั้น ผู้เขียนจำเป็นต้องเกิดความคิดสร้างสรรค์ด้วยเพื่อเป็นการสื่อสารผ่านออกมาให้เห็นในงานเขียนของตนเอง ซึ่งความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นต้นฉบับ (Original) มีมูลค่า (Valued) และนำไปใช้ได้ (Implemented) (Csikszentmihalyi & Wolfe, 2014) ดังคำกล่าวของ ประภาศรี สีหอำไพ (2531) ที่ว่าการเขียนที่มีประสิทธิภาพนั้นนอกจากจะสื่อสารให้คนเข้าใจแล้ว ต้องแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นงานเขียนที่เกิดจากจินตนาการของผู้เขียนเอง โดยมิได้ลอกเลียนแบบผู้อื่นมีอิสระที่จะคิดรูปแบบให้แปลกใหม่แตกต่างไป มีความน่าสนใจ ไม่ซ้ำแบบใคร ให้เกิดผลงานที่มีคุณค่าทางความคิดริเริ่มอย่างเด่นชัด ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเขียนมิใช่เพียงต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอเท่านั้น แต่ผู้เขียนต้องมีศิลปะในการเขียน มีจินตนาการ อีกทั้งต้องมีความคิดกว้างขวาง ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและความคิดเห็นของผู้อ่าน การเขียนต้องมีศิลปะและมีกลวิธีในการเขียน ซึ่งงานเขียนประเภทนี้เรียกว่างานเขียนเชิงสร้างสรรค์

กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเขียนและประโยชน์ของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อการเรียนการสอน จึงได้กำหนดเรื่องการเขียนไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษา ค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนการเขียนเชิงสร้างสรรค์เมื่อพิจารณาจากสาระการ

เรียนรู้แกนกลางในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ก็จะปรากฏอยู่ในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 สารที่ 2 มาตรฐาน ท 2.1 ตัวชี้วัดที่ 8 คือ เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ โดยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนจะได้รับการฝึกทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์จากคำ ภาพ และหัวข้อที่กำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553ก) แม้ว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะเป็นทักษะที่มีความจำเป็นต่อการศึกษาแต่การสอนเขียนยังคงไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากการศึกษาการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเขียนของกลุ่มสาระภาษาไทย พบว่า ผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (Ordinary National Education Test: O-NET) ระดับประเทศในปีการศึกษา 2562 จำแนกตามสังกัด พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50.42 และเมื่อจำแนกตามสาระ พบว่า สารที่ 2 การเขียน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.75 ซึ่งจะเห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทย ยังคงไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ นอกจากนี้ ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน (National Test: NT) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้านภาษาไทยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 49.28 และเมื่อพิจารณาร้อยละของจำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ประเมิน พบว่า ผลการประเมินมีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1, 2563) และเมื่อศึกษารายละเอียดแล้วยังพบว่า ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่นักเรียนมีคะแนนในระดับที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2553ข) ได้ศึกษาและสรุปสาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทยว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ยังไม่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพด้านการเขียนไปถึงขีดความสามารถสูงสุด ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากสาเหตุสองประการ คือ ประการแรก เกิดจากตัวครูที่ยังคงจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยยึดตัวเองเป็นสำคัญ ใช้สื่อการเรียนการสอนน้อยมาก รวมทั้งการวัดประเมินผลที่เน้นในด้านความรู้ ความจำ ขาดความรู้ความเข้าใจในการนำรูปแบบการเรียนการสอนหรือเทคนิคใหม่ ๆ ที่มีความหลากหลายมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียน ประการที่สอง เกิดจากตัวนักเรียน พบว่า นักเรียนเบื่อหน่ายไม่ยอมเรียนไม่เห็นความสำคัญ และไม่สนใจทักษะการเขียน เพราะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาไทย รวมทั้งขาดความตระหนักในความสำคัญของการเขียนภาษาไทย (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551)

จากการศึกษารูปแบบวิธีการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสร้างสรรค์ ผู้วิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสร้างสรรค์มีหลากหลายรูปแบบ และในรูปแบบที่ผู้วิจัยได้ศึกษา คือ รูปแบบการสอนซินเนคติกส์ (Synectics) ซึ่งเป็นรูปแบบที่สามารถส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการเขียนสร้างสรรค์ได้ โดยผ่านการสร้างความคุ้นเคยในสิ่งที่แปลกใหม่ (Strange Familiar) และการสร้างความแปลกใหม่กับสิ่งที่คุ้นเคย (Familiar Strange) ด้วยการใช้วิธีการเทียบเคียงและการอุปมาอุปมัยเป็นสำคัญ (ประยูร บุญใช้, 2549) อาจกล่าวได้ว่า ซินเนคติกส์ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้หรือการแก้ไขปัญหา โดยใช้วิธีการอุปมาเพื่อเปรียบเทียบสิ่งที่ต้องการเรียนรู้หรือปัญหากับสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคย หรือดัดแปลงสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยหรือแปลกออกไป ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (2556) ได้กล่าวถึงรูปแบบการสอนซินเนคติกส์ ทั้งหมด 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ครูผู้สอนมีการให้ผู้เรียนทำงานต่าง ๆ ตามที่ตนต้องการให้ทำ เช่น การให้เขียน บรรยาย เล่า ทำแสดง วาดภาพ สร้าง หรือปั้น เป็นต้น ผู้เรียนทำงานนั้น ๆ ตามปกติที่เคยทำ เสร็จแล้วให้เก็บผลงานไว้ก่อน ขั้นที่ 2 ขั้นการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง ครูผู้สอนเสนอคำคู่ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง และควรให้มีลักษณะที่สัมพันธ์กับเนื้อหาหรืองานที่ให้ผู้เรียนทำในขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอคำคู่ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบหลาย ๆ คู่และจดคำตอบของผู้เรียนไว้บนกระดาน ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างอุปมาบุคคลหรือเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ ครูผู้สอนให้ผู้เรียนสมมติตัวเองเป็นสิ่งที่ใดสิ่งหนึ่งและแสดงความรู้สึกออกมา ครูผู้สอนจะทำการบันทึกคำตอบของผู้เรียนไว้บนกระดาน ขั้นที่ 4 ขั้นการสร้างอุปมาคำคู่ขัดแย้ง ผู้สอนให้ผู้เรียนนำคำหรือวลีที่ได้ จากการเปรียบเทียบในขั้นที่ 2

และ 3 มาประกอบกันเป็นคำใหม่ที่มีความหมายขัดแย้งกันในตัวเอง ขั้นที่ 5 ขั้นการอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้ง ครูผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้งที่ได้และขั้นที่ 6 ขั้นการนำความคิดใหม่มาสร้างสรรค์งาน ครูผู้สอนให้ผู้เรียนนำงานที่ทำไว้เดิมในขั้นที่ 1 ออกมาทบทวนใหม่ และลองเลือกนำความคิดที่ได้มาใหม่จากกิจกรรมขั้นที่ 5 มาใช้ในงานของตน ซึ่งการจัดกระบวนการเรียนรู้ในลักษณะนี้มุ่งพัฒนาการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน เป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด โดยไม่ยึดติดอยู่แต่ภายในกรอบ เปิดใจยอมรับสิ่งใหม่ ๆ มากขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดใหม่ ๆ และสามารถนำความคิดใหม่ ๆ นั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการสร้างสรรค์งานของตน ทำให้งานของตนมีความแปลกใหม่น่าสนใจมากขึ้น และผู้เขียนเกิดความตระหนักในคุณค่าของการเขียนอย่างสร้างสรรค์มากขึ้น (ทศนา เขมมณี, 2544)

นอกจากนี้ยังมีการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ EKKE ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ให้เป็นไปตามแนวธรรมชาติ เน้นความสามารถด้านการฟัง การดู การพูด การอ่านและการเขียนตามลำดับ อีกทั้งกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ EKKE เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาสำหรับเด็กได้เป็นอย่างดี เพื่อให้เด็กสามารถใช้ทักษะทางภาษาได้ถูกต้องใช้ภาษาไทยได้เหมาะสมกับบริบทของการสื่อสาร สามารถฟังและปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ ได้ สามารถพูดสื่อความหมายในสถานการณ์ง่าย ๆ ตามระดับภาษาที่เรียน สามารถอ่านออกเสียงตัวอักษร คำ ข้อความสั้น ๆ และเรื่องสั้น ๆ สื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองและนำไปสู่กันสร้างองค์ความรู้และทักษะทางภาษาที่ดีต่อไป สุมาลัย หงษา (2562) ได้กล่าวถึงการพัฒนาการเขียนสร้างสรรค์ที่มีขั้นตอนของรูปแบบ 4 ขั้น ได้แก่ ขั้นสร้างประสบการณ์ (Experience Building) โดยครูและนักเรียนร่วมกันเล่าและอ่านเรื่อง นักเรียนผลัดกันเล่าและอ่านเรื่องที่เล่า นักเขียนแต่ละคนเล่าและอ่านเรื่องด้วยตนเอง และเข้ากลุ่มแสดงบทบาทสมมติขั้นพัฒนาความรู้ (Knowledge Development) เป็นการให้นักเรียนเรียนรู้คำ จำคำ เข้าใจความหมายของคำ และอ่านประโยคที่แต่งได้ รวมทั้งคิดประโยคที่แต่งให้สวยงามและถูกต้องได้ ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ (Knowledge Application) ขั้นนี้ครูให้นักเรียนลองอ่านเรื่องสั้น ๆ เขียนเรื่องสั้น ๆ และอ่านเรื่องราว นิทาน คำคล้องจอง และเขียนสรุปเรื่องและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ ขั้นสุดท้าย คือ ขั้นนักเรียนประเมินผลงานด้วยตนเอง (Evaluation) เป็นขั้นที่นักเรียนประเมินผลงานด้วยตนเองตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งการศึกษาของ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2553) พบว่าผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยรูปแบบ EKKE สำหรับเด็กเริ่มเรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 70.57 นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยหลังเรียนไปแล้ว 14 วัน สามารถคงทนความรู้หลังเรียนได้ คิดเป็นร้อยละ 99.85แสดงว่านักเรียนสามารถคงทนความรู้หลังเรียนได้ทั้งหมด สามารถพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของสมองได้

เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนชินเนคติกส์ซึ่งเป็นการจัดการเรียนที่มุ่งพัฒนาส่งเสริมให้เรียนมีทักษะการคิดสร้างสรรค์และการเขียนสร้างสรรค์ให้แปลกใหม่ไปจากสิ่งเดิมโดยมีการเทียบเคียงปัญหากับสิ่งที่คุ้นเคยและนำปัญหาที่คุ้นเคยไปเทียบเคียงกับสถานการณ์ใหม่ ๆ จะทำให้เกิดความคิดที่แปลกใหม่ได้ แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยต้องการที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการเขียนสร้างสรรค์ที่พัฒนามาจากการการเรียนรู้ตามแนวทางเพื่อสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ให้เป็นไปตามแนวธรรมชาติหรือสามารถแก้ไขปัญหาพัฒนาทักษะทางภาษาสำหรับนักเรียนได้เป็นอย่างดี เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ทักษะทางภาษาได้ถูกต้อง ใช้ภาษาไทยได้เหมาะสมกับบริบทของการสื่อสาร สามารถฟังพูดอ่านออกเสียงตัวอักษร และนำมาเขียนซึ่งสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาตนเองและนำไปสู่กันสร้างองค์ความรู้และทักษะทางภาษาที่ดีต่อไป จากข้อมูลที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนชินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เนื่องด้วย

วิธีการสอนตามรูปแบบการสอนซินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE เหมาะสมที่จะใช้ในการจัดการเรียนรู้การเขียนสร้างสรรค์ในรายวิชาภาษาไทยมากที่สุด เพราะเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนให้เกิดความคิดใหม่ ๆ ช่วยเสริมศักยภาพให้นักเรียนมีประสบการณ์การเขียนที่สร้างสรรค์อย่างหลากหลาย และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาความสามารถทางการเขียนและช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนซินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนซินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านบ่อผุด อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 30 คน ซึ่งการเลือกโรงเรียนและกลุ่มเป้าหมาย มีเหตุผลในการเลือก ดังนี้

1.1 กลุ่มเป้าหมายมีขนาดพอเหมาะ

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ และเอื้อให้ครูกับนักเรียนใกล้ชิดกันมากที่สุด โดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดจำนวนที่เหมาะสมของนักเรียนตามระดับการศึกษา ระดับประถมศึกษา จำนวน 30 คน ต่อห้องเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551) ซึ่งจากจำนวนของกลุ่มเป้าหมายมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ในการส่งเสริมทักษะการเขียนสร้างสรรค์

1.2 กลุ่มเป้าหมายมีลักษณะตรงกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย กล่าวคือ

1.2.1 มีการจัดการเรียนการสอนตรงตามเนื้อหาที่จะทำการวิจัย

1.2.2 เป็นโรงเรียนที่ผู้อำนวยการและคณะครูเล็งเห็นถึงความสำคัญของผลที่จะได้รับจากการทำวิจัย และให้ความร่วมมือในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สาระที่ 2 การเขียน ตามมาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ และตัวชี้วัดชั้นปี ข้อ 8 เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนซินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบกลุ่มเดียววัดสองครั้ง (The One-Group Pretest-Posttest Design) โดยใช้กลุ่มเป้าหมายเดียวและมีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ก่อนและหลังการดำเนินการจัดการเรียนรู้ มีวิธีดำเนินการวิจัยตามรายละเอียด ดังนี้

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนชินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสร้างสรรค์ จำนวน 5 แผน ใช้เวลารวม 10 ชั่วโมง โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ซึ่งมีความเหมาะสม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบทดสอบอัตนัยวัดทักษะในการเขียนสร้างสรรค์ เป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ (เป็นแบบคู่ขนานใช้สำหรับการทดสอบก่อนและหลังเรียน) โดยนำเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจแบบทดสอบอัตนัย ตรวจหาความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ข้อสอบได้ค่า IOC 1.00 ทุกข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่วัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาที่ใช้ได้

2.2 แบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนชินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.73 ซึ่งมีความเชื่อมั่นสูง

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1. ขั้นตอนการก่อนทดลอง

1.1 ผู้วิจัยติดต่อประสานงาน โดยนำหนังสือจากภาคการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีไปยังฝ่ายวิชาการของโรงเรียนบ้านบ่อผุด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ผู้วิจัยใช้ผู้เรียนเป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

1.2 เตรียมนักเรียนที่จะใช้เป็นกลุ่มเป้าหมายในการทำวิจัย โดยผู้วิจัยจะต้องอธิบาย บทบาทหน้าที่ของผู้เรียนและบทบาทของผู้วิจัย เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและเตรียมความพร้อมตนเอง ในการวิจัยครั้งนี้

2. ขั้นตอนการทดลอง

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบอัตนัยวัดทักษะการเขียนสร้างสรรค์ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนชินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนกลุ่มที่ศึกษา โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนชินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นเวลา 10 ชั่วโมง

3. ขั้นตอนหลังการทดลอง

เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ตามกำหนด (5 แผนการจัดการเรียนรู้) ผู้วิจัยทำการทดสอบการจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนกลุ่มที่ศึกษา โดยใช้แบบทดสอบอัตนัยวัดทักษะในการเขียนสร้างสรรค์หลังการจัดการเรียนรู้ และแบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนชินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบEKKE เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสร้างสรรค์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การทดสอบค่าที (t – test dependent)

2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) ของคะแนนจากแบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้กับเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545)

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบทักษะการเขียนสร้างสรรค์ ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนชินเนตติกร่วมกับรูปแบบ EKKE

การนำเสนอข้อมูลเปรียบเทียบทักษะการเขียนสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนชินเนตติกร่วมกับรูปแบบ EKKE โดยมีการทดสอบอัตรานัยวัดทักษะการเขียนสร้างสรรค์ ซึ่งมีคะแนนเต็มทั้งหมด 30 คะแนน มีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 1 ผลการเปรียบเทียบแบบทดสอบทักษะอัตรานัยวัดทักษะการเขียนสร้างสรรค์ ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t-test	p-value
ก่อนเรียน	30	30	12.13	2.921	17.110	.000**
หลังเรียน	30	30	21.37	5.089		

** $p < .01$

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยทักษะการเขียนสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.921 หลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.089 และเมื่อทดสอบความแตกต่างของทักษะการเขียนสร้างสรรค์ ระหว่างก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ทักษะการเขียนสร้างสรรค์หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความพึงพอใจต่อผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนชินเนตติกร่วมกับรูปแบบ EKKE เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การนำเสนอข้อมูลการศึกษาความพึงพอใจต่อผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนชินเนตติกร่วมกับรูปแบบ EKKE เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และประเมินความพึงพอใจหลังจากนักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความพึงพอใจต่อผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนชินเนตติกร่วมกับรูปแบบ EKKE เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้นเมื่อได้ศึกษาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบ ฯ	3.60	.86	มาก
2	นักเรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาได้สะดวกและรวดเร็วว่าการเรียนจากตำราเรียนเพียงอย่างเดียว	3.50	.82	มาก
3	นักเรียนสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้ด้วยตนเอง	3.20	1.03	ปานกลาง
4	กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบ ฯ ทำให้นักเรียนเอาใจใส่ต่อการเรียนมากขึ้น	3.30	.92	ปานกลาง

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
5	กิจกรรมการเรียนรู้แบบโดยใช้การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบ ฯ ทำให้นักเรียนสามารถทำแบบฝึกทักษะได้อย่างถูกต้อง	3.83	.87	มาก
6	นักเรียนมีความสุข สนุกสนานเมื่อได้เรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบ ฯ	3.57	1.14	มาก
7	กิจกรรมการเรียนรู้แบบโดยใช้การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบ ฯ ทำให้มีโอกาสดำเนินกิจกรรมร่วมกับเพื่อน	3.67	.76	มาก
8	นักเรียนพอใจกับคะแนนที่ได้รับจากการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบ ฯ	3.37	1.03	ปานกลาง
9	การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบ ฯ ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติมากกว่าการท่องจำรวมไปถึงการแสวงหาความรู้ได้จากเพื่อนในชั้นเรียน	3.63	1.19	มาก
10	นักเรียนประสบความสำเร็จกับการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบ ฯ	3.93	1.14	มาก
11	ครูส่งเสริมและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน	3.60	1.25	มาก
12	นักเรียนได้มีโอกาสประเมินผลความก้าวหน้าของตนเอง	3.90	1.12	มาก
13	นักเรียนมีโอกาสซักถามเพื่อนและครูเมื่อไม่เข้าใจ	3.73	1.36	มาก
14	นักเรียนเกิดกระบวนการคิดและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล	3.60	1.04	มาก
15	ความรู้ที่นักเรียนได้รับเป็นเรื่องที่น่าสนใจในชีวิตประจำวันได้	3.77	1.04	มาก
16	สภาพแวดล้อมในชั้นเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้	3.10	1.12	ปานกลาง
17	นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างบรรยากาศชั้นเรียน	3.47	1.17	ปานกลาง
18	นักเรียนพึงพอใจกับบรรยากาศชั้นเรียน	3.03	1.16	ปานกลาง
19	นักเรียนพอใจในผลงานที่ร่วมกันทำในกลุ่ม	3.80	1.30	มาก
20	นักเรียนมีความสุขกับการเรียน	4.20	.96	มาก
รวม		3.59	.36	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ผลของระดับความพึงพอใจต่อผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนชินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในแต่ละรายการโดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 โดยข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากเป็นสามอันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีความสุขกับการเรียน นักเรียนประสบความสำเร็จกับการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนชินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE และนักเรียนได้มีโอกาสประเมินผลความก้าวหน้าของตนเอง ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยตามลำดับ ดังนี้ 4.20, 3.93 และ 3.90 โดยข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุดเป็นสามอันดับสุดท้าย คือ นักเรียนพึงพอใจกับบรรยากาศชั้นเรียน สภาพแวดล้อมในชั้นเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ และนักเรียนสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้ด้วยตนเอง ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยตามลำดับ ดังนี้ 3.03, 3.10 และ 3.20

อภิปรายผลการวิจัย

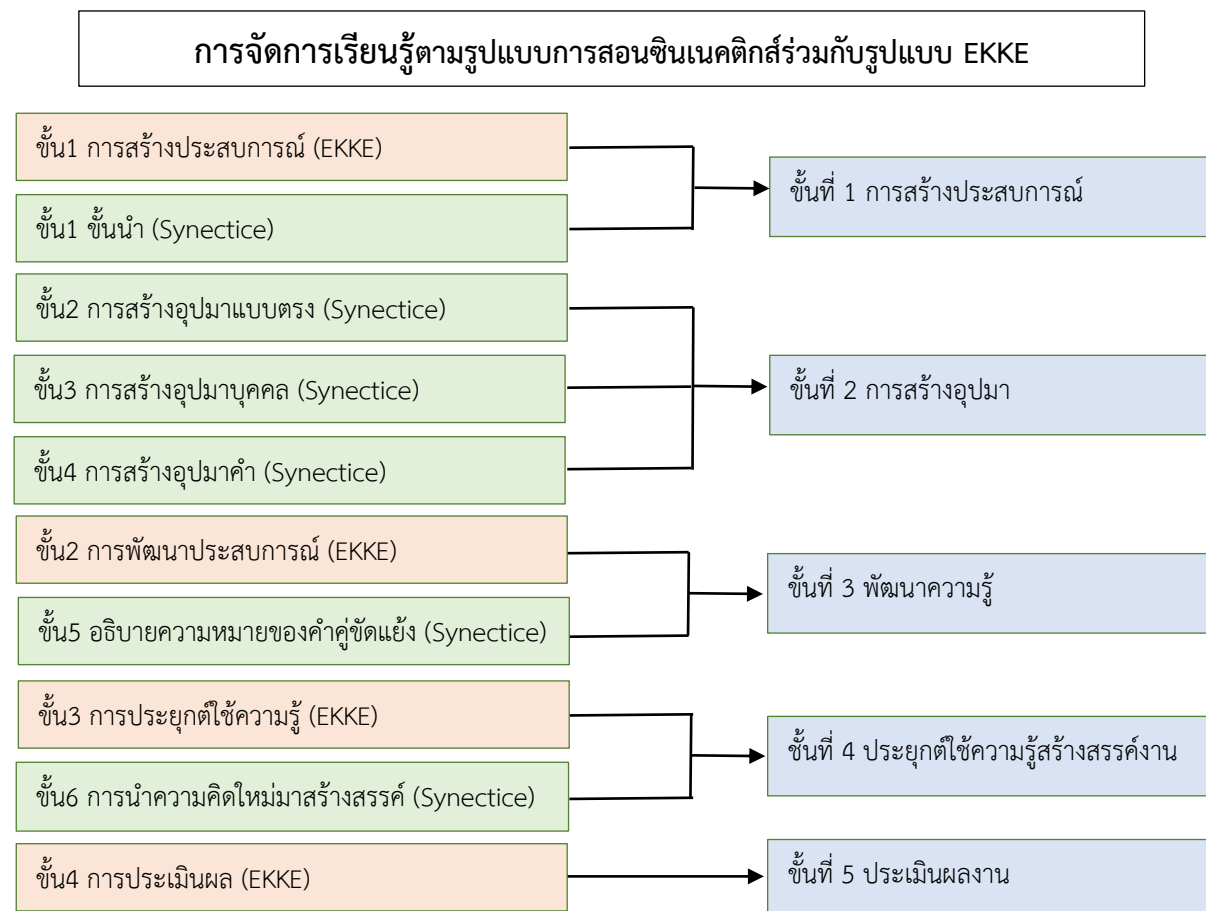
ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่าทักษะการเขียนสร้างสรรค์หลังการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.37 ซึ่งสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.13 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ เนื่องด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนชินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการฝึกที่มีความหลากหลายเพื่อตอบสนองตามความถนัดในการเรียนรู้ที่แตกต่างของแต่ละบุคคล ทำให้นักเรียนค้นพบการเขียนจากสิ่งที่ตนเองถนัดจนสามารถพัฒนาการเขียนสร้างสรรค์ของตนเองได้เป็นอย่างดี แต่มีนักเรียนบางส่วนที่ยังไม่สามารถเข้าใจความถนัดของตนเอง จึงทำให้ในการทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ นักเรียนจะเขียนออกมาในรูปแบบเดิม ๆ คำที่ใช้หรือการเล่าเรื่องจะซ้ำกับการเขียนเรื่องเก่า ๆ ดังนั้น การให้คำแนะนำของครูผู้สอนจะทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจในความคิดของตนเองที่จะสื่อออกมาผ่านการเขียนได้ ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านทักษะการเขียนภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น เข้าใจในหลักการและวิธีการเขียนที่ถูกวิธี สามารถสร้างสรรค์ผลงานการเขียนออกมาได้อย่างหลากหลายแปลกใหม่ ไม่ซ้ำเดิมหรือวนไปวนมา และสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำของครูผู้สอนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัมฤทธิ์ จิวระประภัทร์ (2560) และงานวิจัยของ สินธ์ ศรีพลพา (2557) ได้ศึกษาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์เรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนชินเนคติกส์ พบว่า นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนชินเนคติกส์ มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังงานวิจัยของ แวนนิภา มณีศรี (2559) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทยและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ EKKE พบว่า นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ EKKE มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ ชลธิศา ภูมิผักแว่น (2557) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทยและความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ EKKE กับการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ 4MAT พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ EKKE มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทยและมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ 4MAT อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

2. ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่าระดับความพึงพอใจต่อผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบ EKKE ร่วมกับรูปแบบการสอนชินเนคติกส์ เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในแต่ละรายการโดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 โดยข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ นักเรียนมีความสุขกับการเรียน รองลงมา คือ นักเรียนประสบความสำเร็จกับการเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนชินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE และนักเรียนพึงพอใจกับบรรยากาศชั้นเรียน จากผลการศึกษาพบว่า นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในการพัฒนาผลงานการเขียนสร้างสรรค์ของตนเอง เนื่องจาก นักเรียนสามารถนำความรู้ที่เป็นประสบการณ์เดิมมาเขียนผนวกเข้ากับความรู้ใหม่ ๆ แล้วสามารถสร้างสรรค์ออกมาให้เป็นงานเขียนที่มีความหลากหลายจากการเขียนในรูปแบบเดิม ๆ ของตนเอง นักเรียนสามารถเรียนการทำงานร่วมกับผู้อื่นมีการจัดการวางแผนอย่างเป็นระบบขั้นตอน อีกทั้งยังสามารถเรียนรู้ข้อปรับปรุงจากผลงานการเขียนของตนเองเพื่อนำไปพัฒนาการเขียนชิ้นงานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น ได้เกิดความรู้และความเข้าใจในงานของตนเอง การใช้สื่อที่เหมาะสมช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ เช่น การใช้บทบาทสมมติ การเปรียบเทียบ นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการด้วยทักษะการฟัง ดู พูด อ่านและเขียน โดยใช้กิจกรรมเพลง เกมส์ และแผนผังความคิด สอดคล้องกับงานวิจัยของจรรยา ปิตรมย์ (2556) พบว่า ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วย

แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนซินเนคติกส์ซึ่งมีทั้งหมด 6 ขั้นตอนและการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ EKKE ซึ่งมีทั้งหมด 4 ขั้นตอน โดยผู้วิจัยได้ทำการบูรณาการนำขั้นตอนการสอนของทั้งสองรูปแบบมาจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะในการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียนที่เป็นการใช้ประสบการณ์ความรู้เดิมผสมผสานเข้ากับการเรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อให้ได้งานเขียนที่มีความสร้างสรรค์แตกต่างจากกรอบแนวคิดการเขียนเดิม ๆ ของตนเอง จึงได้สังเคราะห์การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนซินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE เป็น 5 ขั้นตอน โดยจัดทำเป็นแผนจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน ซึ่งเน้นให้นักเรียนสามารถประเมินพัฒนาการงานเขียนของตนเองได้ เรียนรู้และปรับปรุงพัฒนางานเขียนใหม่ของตนเองจากการศึกษาข้อบกพร่องในงานเขียนที่ผ่านมาของตนเองได้ โดยที่ครูผู้สอนมีหน้าที่ให้คำแนะนำเอื้ออำนวยสถานการณ์การเรียนรู้ ให้คำแนะนำกับนักเรียน ทำให้นักเรียนมีทักษะการเขียนสร้างสรรค์ที่ดีขึ้น มีความเข้าใจในหลักการและวิธีการเขียนที่ถูกต้อง สามารถสร้างสรรค์ผลงานการเขียนออกมาได้อย่างหลากหลาย นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้เอื้ออำนวยให้นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติ มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น ๆ จึงทำให้มีความสุขและสนุกสนานเมื่อได้เรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนซินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 วิธีการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนซินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE

จากแผนภาพที่ 1 นำเสนอวิธีการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนซินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์เนื้อหาและบูรณาการขั้นตอนการสอน โดยมีรายละเอียดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการสร้างประสบการณ์ ครูใช้กิจกรรม Brain Gym เพื่อเตรียมความพร้อมของสมองในการรับรู้ ครูและนักเรียนร่วมกันเล่าและอ่านเรื่องเริ่มจากสิ่งของที่ใกล้ตัวเพื่อเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์เดิมสู่ประสบการณ์ใหม่ มีการยกตัวอย่างคำจากเรื่องราวที่ได้เล่าร่วมกัน เพื่อให้นักเรียนอ่านคำได้เข้าใจความหมายและฝึกการจำคำไปด้วย ในขั้นนี้ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มผลัดกันเล่าเรื่องไปที่ละฉากพร้อมกับพาเพื่อนอ่านคำให้ถูก เข้าใจความหมายและจำคำได้หลังจากนั้น ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ชักซ้อมการแสดงบทบาท แล้วจับสลากลำดับกลุ่มแสดงแล้วจึงให้นักเรียนออกมาแสดงที่ละกลุ่ม เป็นต้น เป็นขั้นที่ครูให้นักเรียนบรรยายสภาพปัญหาต่าง ๆ หรือปฏิบัติงานตามเงื่อนไขที่กำหนด

ขั้นที่ 2 ขั้นการสร้างอุปมา ครูมีการสอนให้นักเรียนเรียนรู้ถึงการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง การสมมติตนเองเป็นสิ่งที่ใดสิ่งหนึ่งแล้วแสดงความรู้สึกออกมา และมีการนำข้อมูลที่ได้รับจากการอุปมาทั้งหมดมาประกอบเข้าด้วยกัน การให้นักเรียนได้แสดงบทบาทสมมติ เป็นการให้นักเรียนได้แสดงออกทางความคิด ครูอาจให้นักเรียนบรรยายสถานการณ์ การพูดเปรียบเทียบประเด็นปัญหากับสิ่งที่มีอยู่แล้ว การให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเปรียบเทียบถ้าตนเองต้องกลายเป็นสิ่ง ๆ นั้น

ขั้นที่ 3 ขั้นพัฒนาความรู้ ครูจัดทำบัตรคำเพื่อให้นักเรียนสามารถฝึกอ่านคำ เขียนคำ และเข้าใจความหมายของคำได้เป็นอย่างดี ซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้คำ ความหมายของคำ โดยการแจกลูกสะกดคำ แต่งประโยคจากคำ ทำแผนผังความคิดง่าย ๆ จนสามารถอ่านและเขียนคำได้ ใช้กิจกรรมที่นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเปิดกว้าง เช่น การใบ้คำจากท่าทาง การทายคำ การใช้เกมส์ การแต่งเพลงจากคำที่ยกตัวอย่าง

ขั้นที่ 4 ประยุกต์ใช้ความรู้มาสร้างสรรคงาน ครูต้องฝึกฝนการอ่านและการเขียนเรื่องซ้ำ ๆ ครูแนะนำหลักการอ่านที่ถูกวิธีจนนักเรียนเกิดทักษะ นักเรียนรู้จักประยุกต์ใช้ความรู้จากการอ่านและเขียนคำไปอ่านเรื่องราวและเขียนเรื่องราวง่าย ๆ ได้ โดยนักเรียนจะต้องมีการประยุกต์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้มาใช้ในการเขียนสร้างสรรค์ ครูต้องคอยให้ความช่วยเหลือนักเรียนขณะจัดทำผลงานจนนักเรียนมีความรู้และเข้าใจงานของตนเอง

ขั้นที่ 5 ประเมินผล กิจกรรมในขั้นนี้ครูเป็นผู้ประเมินเป็นหลักซึ่งการประเมินการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียน ได้แก่ ประเมินการเขียน ตามวิธีการประเมินตามสภาพจริง โดยการประเมินผลงานที่เด็กได้ปฏิบัติในแต่ละแผนการเรียนรู้และประเมินพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น สามารถตรวจสอบด้วยการวินิจฉัยข้อบกพร่องและสามารถปรับปรุงผลงานได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ควรมีการพัฒนาปรับปรุงบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนในมีความเหมาะสมมากขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน การทำกิจกรรมการเรียนรู้อาจจะจัดกิจกรรมนอกห้องเรียน หรือในสถานที่ที่เอื้อต่อการเขียนสร้างสรรค์ของนักเรียน การให้นักเรียนได้เจอกับสถานการณ์จริง อาจทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและเต็มความสามารถ

1.2 ควรมีการพัฒนาปรับปรุงระยะเวลาในการใช้ทำกิจกรรมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบการสอนซินเนคติกส์ร่วมกับรูปแบบ EKKE ให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่ใช้ประกอบการทำกิจกรรมให้ไม่น้อยและไม่มากเกินไป โดยประเมินจากการให้ความสนใจของนักเรียนว่า ณ ตอนนั้น นักเรียนมีพฤติกรรมไปในทิศทางใด หากเริ่มเบื่อหน่ายควรมีการปรับรูปแบบการดำเนินกิจกรรมให้มีความเหมาะสม เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียนให้ได้มากที่สุด

1.3 ควรมีการนำสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาปรับใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพและทักษะทางการเรียนให้สูงขึ้น เปิดมุมมองและโอกาสทางการเรียนใหม่ ๆ ให้กับนักเรียนได้เรียนรู้ และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้น

1.4 ควรมีนำเนื้อหาหรือหัวข้อในการจัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ไม่จำเจ เพื่อทำให้นักเรียน เกิดความรู้สึกตื่นเต้นและท้าทายในทุกครั้งที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม และเพื่อเป็นการประเมินทักษะทางด้าน การเขียนของนักเรียนได้อีกด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยในรูปแบบเดียวกันในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยกับกลุ่มนักเรียนในระดับ ช่วงชั้นต่าง ๆ หรือในหัวข้ออื่น ๆ ในรายวิชาภาษาไทย เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างของเนื้อหา

2.2 ควรมีการศึกษามผลการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามรูปแบบ EKKE ร่วมกับรูปแบบการสอนอื่น เช่น พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการเรียนรู้กับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในด้านอื่น เช่น วิธีการเรียน เพศ ความถนัดทางด้านภาษา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553ก). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. (พิมพ์ครั้งที่ 3).

กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553ข). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จรรยา ปิตรมัย. (2556). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ชลธิสา ภูมิผัดแว่น. (2557). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทยและความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ EKKE กับการจัดกิจกรรมตาม รูปแบบ 4MAT (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ทิตนา แคมมณี. (2544). *การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปใน 14 วิธีการสอนสำหรับครูมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตนา แคมมณี. (2556). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ประภาศรี สีหอำไพ. (2531). *การเขียนแบบสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: เอ เอส พรินติ้ง เฮาส์.

ประยูร บุญใช้. (2549). *เอกสารประกอบการสอนวิชา การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความคิด 1025305*.

สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2553). *การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาแบบ EKKE สำหรับเด็กเริ่มเรียน*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- แววนิภา มณีศรี. (2559). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทยและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ EKKE* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สัมฤทธิ์ จิระประภัทร์. (2560). *ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนจารุพัฒนานุกุลที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบชินเนคติกส์และเรียนรู้ด้วยรูปแบบการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์แรนซ์* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. (2562). *รายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. สุราษฎร์ธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1.
- สินธ์ ศรีพลพา. (2557). *การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- สุมาลัย หงษา. (2562). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมตามรูปแบบ EKKE* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2552). *กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Csikszentmihalyi, M. & Wofle, R. (2014). New conceptions and research approaches to creativity: Implications of a systems perspective for creativity. In K. A. Heller, F. J. Monks, R. J. Sternberg, & R. F. Subotnik (Eds.). *The Systems Model of Creativity*, (pp. 81-93). Amsterdam: Elsevier Science.
- Joyce, B., & Weil, M. (1996). *Models of teaching* (5th ed.). Boston: Allyn and Bacon.